

Політехнік

РЕЙТИНГИ НТУ «ХПІ»

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» відомий високою репутацією в галузі освіти і наукових досліджень. Широкий вибір навчальних програм та високий рівень навчання приваблюють все більше й більше випускників шкіл. Університет займає провідні позиції серед вищих навчальних закладів України та світу, тому диплом НТУ «ХПІ» котирується та визнається у більшості країн.

Світові рейтинги

У числі 800 кращих вищих навчальних закладів світу

За версією британської консалтингової компанії Quasquarelli Symonds (QS) в рейтингу QS World University Rankings 2016–2017, який визнається одним із найбільш впливових та глобальних рейтингів університетів, НТУ «ХПІ» увійшов до числа 800 кращих вищих навчальних закладів світу за показниками їх досягнень у галузі освіти та науки.

У ТОП-100 кращих вузів країн Східної Європи та Центральної Азії

У 2016 році по версії цієї ж компанії у рейтингу QS University Rankings: Eastern Europe & Central Asia 2016 університет увійшов до ТОП-100 (97 міс-

це) кращих вузів країн Східної Європи та Центральної Азії.

У числі 900 кращих університетів світу

За версією іншого британського видання The Times Higher Education в рейтингу Times Higher Education World University Rankings 2016–2017, де перераховано 980 вищих навчальних закладів світу, Харківський Політех увійшов до числа 900 кращих університетів світу.

У базі даних Scopus

У рейтингу наукових організацій SCImago Institutions Rankings Міжнародного інституту SCImago університет зайняв 348 місце за станом наукових досліджень серед провідних науково-дослідних центрів та університетів Європи.

SCImago входить у п'ятірку найбільш авторитетних світових рейтингових

агентств у галузі науки та освіти і вважається одним із найоб'єктивніших. Експерти оцінюють вузи та наукові організації за інформацією з міжнародних баз даних за останні п'ять років. Організація автоматично потрапляє до рейтингу за наявності не менш ніж 100 статей у базі даних Scopus за останній рік.

Рейтинги серед українських ВНЗ

«Освіта.ua». 4 місце в Україні

У консолідованому рейтингу вищих навчальних закладів України 2016 року, складеному інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.ua», НТУ «ХПІ» зайняв 4 місце.

Рейтинг враховує найбільш авторитетні серед експертів та засобів масової інформації національні і між-

народні рейтинги ВНЗ України: ТОП-200 Україна, Scopus, Webometrics.

Так, у «ТОП-200» українських ВНЗ університет займає 4 місце, за показниками діяльності у базі даних Scopus – 9 місце, а за рейтингом Webometrics університет знаходиться на 7 місці.

Першість у роботодавців

За результатами досліджень Міжнародного кадрового порталу у рейтингу роботодавців, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» увійшов до ТОП-5 ВНЗ України і зайняв перше місце серед харківських ВНЗ.

7 місце в Україні у електронного репозитарію НТУ «ХПІ»

У міжнародному рейтингу Ranking WEB of Repositories електронний репозитарій університету (eNTUKhPIIR)

зайняв 7 місце в Україні та 623 в світі.

Електронний архів містить публікації наукових праць вчених і викладачів університету. Серед них статті з наукових журналів, навчально-методичні розробки, наукові публікації.

ТОП-10 ВНЗ України в Інтернеті

У рейтингу університетів світу Webometrics Ranking of World Universities НТУ «ХПІ» увійшов до ТОП-10 серед ВНЗ України (7 місце) за мірою представлення діяльності ВНЗ в Інтернеті. До рейтингу увійшли понад 26 тисяч університетів світу, серед яких 342 — ВНЗ України.

Матеріали узагальнені відділом міжнародних зв'язків НТУ «ХПІ».

НАУКА

Вітаємо з присудженням грантів Президента України!

Троє молодих вчених Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» отримають гранти Президента України для підтримки своїх наукових досліджень в 2017 році. Згідно з проектом Розпорядження Президента України грант на загальну суму 3 млн. 540 тис. гривень нададуть 54-м молодим українським вченим. Документ був прийнятий Кабінетом Міністрів України 22 березня 2017 року. За інформацією Міністерства освіти і науки України гроші на ці гранти вже зарезервовані в державному бюджеті на 2017 рік.

Бачити перспективу, розраховуючи на підтримку держави

Доцент кафедри радіоелектроніки, к. т. н. Олена Левон закінчила аспірантуру НТУ «ХПІ» (АП факультет), є власником патенту, викладає навчальні курси «Інтелектуальні системи керування», «Радіоавтоматика», «Комп'ютерне конструювання» на кафедрі радіоелектроніки нашого університету. Її проект «Прикладні рішення комплексного активного впливу на втрати електроенергії та її якість у розподільчих електромережах України», підготовлений під керівництвом професора, директора Інституту «Іоносфера» І.Ф. Домніна, спрямований на створення новітніх та ресурсозберігаючих технологій в енергетиці, промисловості та агропромисловому комплексі.

«Мета роботи, — розповідає Олена, — полягає в розвитку теоретичних засад та розробці структур, схематехніки та спеціального програмного за-

безпечення пристроїв силової електроніки для комплексного вирішення проблеми зменшення втрат електричної енергії та забезпечення відповідності показників її якості у розподільчих електромережах України, у тому числі у мережах MICROGRID, діючим стандартам України. Буде проведений аналіз існуючих методів обчислення енергетичних показників електротехнічного обладнання та показників якості електричної енергії».

Зазначимо, що цією темою доцент О. Левон займалася у своїй дисертаційній роботі, результати досліджень були опубліковані у численних наукових працях. «Проект я подавала на початку минулого року, готувала його майже місяць, — каже Олена, — це мій перший грант і зараз я відчуваю відповідальність, адже завдання треба виконати до кінця 2017 року. Хочеться, щоб молоді спеціалісти та вчені бачили у нашій країні перспективу свого розвитку, могли розраховувати на підтримку держави. На своєму прикладі я показала, що це можливо! Бажаю всім молодим науковцям свого любимого НТУ «ХПІ» бути активними пошукувачами подібних грантів, проявляти свої можливості для досягнення цілей!»

Пропонувати нові технології

Грант для реалізації проекту «Електрохімічне формування корозійно- і механічностійких мультишарових покриттів, каталітично активних наноструктурних матеріалів для потреб машинобудування та альтернативної енергетики» отримують Антоніна Майзеліс — к. т. н., старший науковий співробітник кафедри технічної електрохімії НТУ «ХПІ» (керівник проекту) та аспірант Анна Ковальова (виконавець).

«Проект присвячено дослідженням умов формування мультишарових покриттів різного складу, що містять мідь, цинк, нікель і олово, — розповідає Антоніна Майзеліс. — Впровадження результатів досліджень у виробництво дозволить збільшити строк експлуатації дорогих виробів, знизити собівартість електродних матеріалів, витрати матеріальних ресурсів при заміні діючих гальванічних процесів, удосконалити заходи з охорони праці».

У Україні поки що не існує розробок способів електроосадження мультишарових покриттів, крім тих, що запропонувала кафедра електрохімії НТУ «ХПІ». Актуальність теми пов'язана з необхідністю

прориву України в когорту країн, які можуть пропонувати передові технології світу, а не імпортувати їх. Результати досліджень дозволять подолати прірву між способами електроосадження мультишарових покриттів, що пропонуються у світі, та які принципово не можуть бути основою для створення технологічного процесу, з одного боку, та підходом, що запропонований у проекті і дозволяє вирішити ряд проблем на шляху мультишарових покриттів від лабораторного столу до гальванічного цеху, з іншого. Новизна розробок за темою проекту захищена 27 патентами України (10 — на винаходи та 17 — на корисні моделі)».

Антоніна Майзеліс захистила кандидатську дисертацію «Електрохімічне формування композиційно-модульованих покриттів на основі нікель-мідних сплавів». Зараз працює над докторською на тему «Формування електрохімічних наноструктурованих мультишарових поверхневих матеріалів нового класу із заданими функціональними властивостями» (науковий консультант — академік АН ВШ України, д. т. н., професор Б.І. Байрачний). Вона є співавтором 13 публікацій англійською мовою, у 2010 році отримала грамоту за кращу доповідь на молодіжній сесії 9 Фрумкінського симпозиуму Міжнародного електрохімічного товариства (робоча мова — англійська), а також золоту медаль на III Міжнарод-

ному салону винаходів і нових технологій «Новий час». У 2015-му — нагороджена Грамотою Харківської обласної ради товариства винахідників і раціоналізаторів. А. Майзеліс має сертифікат B2 (IELTS), 2016 р., вона також учасник семінарів, які проводив Едер Річардс (Велика Британія) у рамках проекту «Researcher Connect» від British Council у 2016 році. **(на знімку).**

Олександр Носирев — кандидат географічних наук, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів отримує грант для проведення дослідження «Стратегічні пріоритети промислової політики

Для відновлення економіки Донбасу

України в аспекті стабілізації індустріального потенціалу Донбасу».

«На жаль, внаслідок воєнних дій, індустріальний потенціал цієї території дестабілізовано. Харківський регіон, як крупний промисловий і науковий центр, має сприяти крокам, які дозволять відновити економічні і виробничі потужності та ефективне функціонування промислового комплексу, — розповідає Олександр Носирев. — Для економіки нашої країни цей процес — один із ключових на сьогодні. Воєнні дії, я певен, рано чи пізно закінчаться, і ми заздалегідь маємо бути готові максимально швидко повернутися до нормально-го мирного життя. Сподіваюсь,

що комплексність охоплення існуючих проблем у досліджуваному регіоні дозволить виробити стратегію промислового розвитку України і буде сприяти стабілізації соціально-економічного становища в регіоні і в країні в цілому.

Дослідження на базі НТУ «ХПІ» вже розпочаті, є ряд наукових публікацій, проводилась апробація на конференціях і «круглих» столах. Ведеться узагальнення зарубіжного досвіду відновлення промислових комплексів після воєнних руйнувань, виробляються рекомендації стратегічного характеру зі стабілізації індустріального потенціалу.

Окремі наукові розробки будуть використовуватися сту-

дентами і аспірантами кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і фінансів при написанні наукових робіт з різних аспектів промислової політики. Плануються також спільні публікації зі студентами-магістрами спеціальностей «Фінанси» і «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», які навчаються на нашій кафедрі. Я хочу подякувати завідувачу кафедри, доктору економічних наук, професору Володимирі Акимовичу Міщенко за професійну та загальнолюдську допомогу і підтримку в проведенні наукових досліджень».

Підготували П. Ніколенко, З. Мельник, І. Гаєвий.

Ярмарок робочих місць «Політех – 2017» відбувся 7 квітня в спортивному комплексі нашого університету. 73 компанії-роботодавці стали його учасниками цього року. Серед них – 30 промислових підприємств, 25 ІТ компаній та ін., які представили 650 вакансій.

Бажаю здійснення намічених планів

Щиро вітаю професорсько-викладацький склад, співробітників та студентів із 20-річчям від дня заснування Чернівецького факультету Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»!

Харківський політехнічний багатозабудований для створення, на пропозицію Чернівецької обласної державної адміністрації та за рішенням Міністерства освіти України, свого відокремленого структурного підрозділу і його становлення. Майже півтора тисячі випускників – головне надбання факультету, свідчення його конкурентоспроможності та високого професіоналізму трудового колективу. Факультет працює над укріпленням науково-технічного потенціалу нашої держави, готує висококваліфіковані кадри для сучасного виробництва в нових економічних умовах у галузях машинобудування, енергетики, біотехнології, екології, інформаційних систем та менеджменту. Вірю, що в недалекому майбутньому Чернівецький факультет стане провідним технічним

закладом освіти Західного регіону з потужною матеріально-технічною базою та науково-педагогічними кадрами високої кваліфікації.

Турбота про подальший розвиток факультету залишається на порядку денному НТУ «ХПІ». Університет буде і надалі допомагати в підвищенні якості навчання на факультеті. Багато належить зробити найближчим часом і нашим чернівецьким колегам у ліцензуванні підготовки магістрів, у створенні системи гарантії якості підготовки фахівців, яка зараз створюється в університеті. Великі завдання стоять перед науковцями Чернівецького факультету з отримання бюджетного фінансування наукових досліджень у галузі електромеханіки, біотехнології та екології, на виконання науково-господарських досліджень для підприємств і фірм регіону.

Переконаний, що Чернівецький факультет надалі зберігатиме та примножуватиме традиції своєї «Альма матер», сприятиме прогресу наукової думки, робитиме достойний вклад у розвиток вищої школи України. Знаю, що ви обов'язково збережете добрі традиції, що склалися у нашому навчальному закладі, для майбутніх поколінь.

Бажаю вам міцного здоров'я, щастя, достатку та злагоди вашим родинам, подальшої наснаги і натхнення для здійснення творчих планів, плідної праці на славу Політеху, на благо України!

З повагою, Євген Сокол, ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», член-кореспондент Національної академії наук України.

Наші завідувачі кафедри — приклад для нас

Чернівецький факультет має добру традицію: його кращі випускники залишаються працювати на факультеті, вписуючи свої сторінки в його історію. Ми пишаємося доцентом і старшим викладачем кафедри екології і права Андрієм Масікевичем і Русланом Гольюнком, асистентом кафедри економічних дисциплін Ніколеттою Попічук, інженерами Іваном Бурченком, Анною Лупул, Яною Комерзан, Мариною Душенко, Юлією Голик, Галиною Бостан. Про те, чому наш факультет обирають не лише місцем навчання, а й місцем роботи, розповідають завідувач лабораторії та інженер кафедри інформаційних систем, її колишні випускники Дмитро Лебедев та Олександр Божеску.

— Коли я вирішував, куди піти вчитися, обрав Політех через те, що тут навчають популярної і перспективної нині спеціальності «Комп'ютерна інженерія», — розповідає свою історію Дмитро. — Поступово «втягнувся» у студентське життя і сам не помітив, як став затримуватися на кафедрі в лабораторії після пар, допомагаючи обслуговувати комп'ютерну техніку. Згодом залишився проходити практику на кафедрі. Як одному з кращих студентів нашого потоку, мені запропонували залишитися працювати у колективі, який вже став мені рідним, і я радо погодився. Починав з простого інженера і незабаром «доріс» до завідувача лабораторії.

— У мене схожа історія, — приєднується до розмови Олександр. — Дуже хотілося стати програмістом, тому обрав спеціалізацію «Системне програмування». Вивчив сучасні операційні системи, мови і середовища програмування, навчився працювати в СУБД, вивчив математичні графічні пакети. Мені подобалася робота наших викладачів. Їх самовідданість, різнобічна освіченість, вміння знайти підхід до кожного студента викликають захоплення і повагу. Тому, коли мені запропонували залишитися на кафедрі, я не вагався. Тим більше, перед очима в мене вже був приклад мого колеги Дмитра. Моя робота спочатку мала технічний характер: я допомагав студентам виконувати практичні роботи,

забезпечував щоденну роботу кафедри. Але хотілося ще чогось творчого, тому зрадів, коли мені довірили дизайн і наповнення сайту нашого факультету.

— Хто для нас є прикладом у роботі? Наші завідувачі кафедри, — одностайно стверджують хлопці. — Від моменту заснування кафедрою керував видатний вчений-математик, доктор фізико-математичних наук, професор Михайло Павлович Ленюк. Він був людиною, фанатично відданою своїй справі. З-під його пера вийшли понад 900 наукових праць і кілька збірок віршів. Він навіть стверджував, що музику можна писати за допомогою цифр! А нинішній наш шеф, Дмитро Ілліч Угрин, торік, у свої 35 років став лауреатом премії Президента України для молодих учених. Це є свідченням високого рівня, до якого намагаємося підтягнутися і ми.

Усі наші одногрупники теж отримали престижну роботу, — зауважують

Дмитро та Олександр, — Друзі — успішні системні і провідні програмісти, 1С-програмісти, системні аналітики, системні і мережеві адміністратори, розробники Web-додатків, Web-дизайнери, адміністратори баз даних, розробники складних радіотехнічних пристроїв, а також пристроїв на базі мікроконтролерів, розробники інформаційних систем, тестувальники, фахівці зв'язку, керівники IT-відділів та відділів комп'ютерної безпеки. Наша галузь знань динамічно розвивається і ми запрошуємо всіх до нашої «Альма матер», бо тут ви отримаєте не тільки диплом, а ще й знання і вміння, які гарантуватимуть вам престижну і високооплачувану роботу. Ті ж, хто за нашим прикладом, бачить своє майбутнє в науці, теж може реалізувати себе на нашій кафедрі. За роки існування кафедри наші викладачі опублікували вже понад 700 наукових праць, в тому числі 22 навчально-методичні роботи, підручники й посібники, 15 монографій, 30 препринтів, а також наукові фахові статті і тези доповідей на міжнародних та всеукраїнських конференціях. Тому заняття знайдуться для кожного, бо ж головне — бажання вчитися і працювати!

Розмовляв Авраам Славник, студент 3 курсу спеціальності «Комп'ютерна інженерія».

На фото: Дмитро Лебедев (вгорі) і Олександр Божеску.

Факультет дає можливості для всебічного розвитку

— Факультет дає мені не тільки майбутню професію, а й можливості для всебічного розвитку своїх талантів. Під час навчання я почала спочатку відвідувати модельне агентство, а потім професійно брати участь у конкурсах краси, представляючи там не лише своє місто, область чи країну, а й місце навчання — Чернівецький факультет Харківського політеху. Таким чином, про факультет знають вже не лише в Україні, а й за кордоном. Я дуже вдячна нашим викладачам за розуміння особливостей моєї професії і колегам-студентам, найперше тому, що серед нас панують щирість

і відвертість у стосунках, бажання допомогти одне одному. Вдалий старт у модельному бізнесі й підтримка родини, однокурсників і друзів підштовхнули мене спробувати свої сили ще й у шоу-бізнесі, тож віднедавна я співаю у групі «Гарячий шоколад».

— Окрім навчання і роботи ти ще й активно займаєшся громадською діяльністю. Коли ти все це встигаєш?

— Той, хто думає, що життя моделі і співачки — суцільні виступи і квіти, глибоко помиляється. Найперше це щоденна нелегка праця. Крім того, як і інші студенти нашого факультету,

беру участь у різних міських спортивних заходах (щорічний «Біг миру», який пропагує здоровий спосіб життя і об'єднує людей різних національностей і віри), а також благодійних акцій на підтримку дітей, зокрема маленьких пацієнтів кардіоонкологічного відділення обласної дитячої лікарні. Головне моє правило — правильно розподілити свій час, чому теж навчають майбутні менеджери.

— Чи плануєш ти в майбутньому працювати за спеціальністю, яку здобуваєш?

— Цьогоріч я вже закінчую навчання і з нетерпінням очікую отримання диплома. Замислюючись про своє майбутнє, я бачу себе керівником модельного агентства або продюсерського центру, тож отримання знання знадобляться мені вже в найближчому майбутньому.

— Твої побажання факультету з нагоди його Дня народження?

— Вітаючи рідний факультет із 20-річчям, хочу побажати усім викладачам натхнення, терпіння, мудрості і всіх гараздів. Студентам — цінувати найкращі роки свого життя і не витрачати їх марно: здобувати обрану професію, працювати над собою і досягти великих успіхів у житті. А майбутнім абітурієнтам раджу не вагатися і обирати Чернівецький політех!

Ірина Гуменюк, студентка 4 курсу спеціальності «Менеджмент».

На знімку: Катерина Раскова з маленьким пацієнтом кардіоонкологічного відділення Чернівецької обласної дитячої лікарні.

На знімку: лауреати премії Президента України для молодих вчених із Борисом Євгеновичем Патонем — Президентом академії наук України (у центрі). Справа від Б.Є. Патона завідувач кафедри інформаційних систем Чернівецького факультету, к. т. н., доцент Дмитро Ілліч Угрин.

5 травня 1997 року голова Чернівецької обласної державної адміністрації звернувся з листом до Міністра освіти України Миколи Згуровського та до ректора Харківського державного політехнічного університету Юрія Костенка про відкриття у Чернівцях відокремленого структурного підрозділу — Чернівецького факультету ХДПУ.

13 травня 1997 р. ректор ХДПУ Юрій Костенко за пропозицією першого проректора Леоніда Товажнянського видав наказ про створення Чернівецького факультету ХДПУ. Директором факультету

був призначений Василь Матієга, його заступником з навчальної роботи — Костянтин Дабула. Рішення ректорату ХДПУ про створення нашого факультету підтримав Міністр освіти України, про що свідчить наказ №155 від 22 травня 1997 року «Про створення факультету Харківського державного політехнічного університету» в м. Чернівці.

З метою організації навчального процесу на факультеті були відкриті наступні кафедри:

— кафедра екології і права. З моменту створення донині її очолює За-

Шлях до успіху: актуальні спеціальності, затребувані фахівці, великі плани

служений працівник освіти України, доктор біологічних наук, професор Юрій Григорович Масікевич;

— кафедра інформаційних систем. Від початку її очолював доктор фізико-математичних наук, професор Володимир Кирилович Ясинський. Згодом його змінив доктор фізико-математичних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, лауреат нагороди Ярослава Мудрого Михайло Павлович Ленюк, який керував кафедрою до останнього подиху свого життя. Нині кафедру очолює кандидат технічних наук, доцент, лауреат премії Президента України для молодих вчених Дмитро Ілліч Угрин;

— кафедра соціально-гуманітарних та економічних дисциплін, яку очолював доктор історичних наук, професор Анатолій Володимирович Траян. У 2000 році вона була поділена на кафедру соціально-гуманітарних дисциплін, яку беззмінно очолює кандидат історичних наук, професор Андрій Володимирович Нікорич, та кафедру економічних дисциплін, яку спочатку очолював кандидат економічних дисциплін, професор Василь Степанович Іфтемічук, згодом нею керували старші викладачі Тетяна Миколаївна Рубенюк та Валерія Дмитрівна Пепеля. Зараз завідувачем кафедри є кандидат економічних наук, доцент Микола Іванович Дикан.

У 1997 році було набрано 2 групи студентів за спеціальністю «Екологія та охорона навколишнього середовища» і по одній групі за спеціальностями «Обладнання харчових виробництв» та «Інформаційні системи в менеджменті».

У червні 2000 року на базі кафедри екології і права була створена ще одна — кафедра промислової екології. Її очолив кандидат хімічних наук, доцент Віктор Вікторович Горбунов. З відкриттям нової спеціальності у 2006 році кафедра була перейменована на кафедру промислової біотехнології, яку очолив академік Академії аграрних наук України, доктор біологічних наук, професор Григорій Васильович Дроник.

У 2000 році на факультеті організується нова кафедра — технологічного обладнання машин і механізмів. На її базі було розпочато підготовку фахівців за спеціальністю «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні машини та обладнання», а згодом і за спеціальністю «Електричні системи і мережі». З моменту організації кафедри ТОММ її очолював досвідчений виробничник, академік Академії інженерних наук України, кандидат технічних наук, доцент Микола Васильович Горобець. З 2013 року до 1 грудня 2016 року кафедрою керував кандидат технічних наук, доцент Володимир Іванович Горбунов.

Таким чином, сьогодні на факультеті діють 6 кафедр, з яких 5 — випускові.

Навчальний заклад має в своєму розпорядженні 1346,8 м² власних площ, переданих відповідно до Постанови Кабінету Міністрів з балансу Мінпромполітики України до сфери управління МОНУ на баланс НТУ «ХПІ». Крім того, постановою уряду України від 19 серпня 2009 року за №911 до сфери управління МОНУ передано цілісний майновий комплекс державного підприємства «Чернівцілегмаш».

Сьогодні факультет надає освітні послуги, пов'язані з отриманням вищої освіти за денною та заочною формами навчання на рівні кваліфікаційних вимог «бакалавра» та «спеціаліста» відповідно до ліцензії від 17 червня 2015 року серії АЕ №636487 за наступними спеціальностями: 101 «Екологія», спеціалізація «Екологія та охорона навколишнього середовища»; 162 «Біотехнологія та біоінженерія», спеціалізація «Промислова та аграрна біотехнологія»; 073 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент підприємницької діяльності» та «Управління зовнішньою економічною діяльністю»; 123 «Комп'ютерна інженерія», спеціалізації «Системне програмне забезпечення» та «Комп'ютерні системи і компоненти»;

Закінчення на стор. 5

Талант и убежденность

К 80-летию со дня рождения Н. К. Рязанцева, Генерального конструктора, ученого, создателя танковых двигателей, Почетного доктора НТУ «ХПИ», выпускника кафедры двигателей внутреннего сгорания ХПИ.

Николай Карпович Рязанцев родился 30 апреля 1937 года в рабочем поселке Шахта 5/6 имени Димитрова Донецкой области. В 1954 году, сдав все шесть вступительных экзаменов на «отлично», поступил в Харьковский политехнический институт на энергомашиностроительный факультет, специальность «Двигатели внутреннего сгорания» (ДВС).

Кафедрой ДВС в то время заведовал выдающийся ученый в области тепловых двигателей, основатель научной школы двигателестроения, профессор Николай Матвеевич Глаголев, принимавший непосредственное участие в создании легендарного танкового дизеля В-2 и разработке тепловозного дизеля Д-70, превосходивших в то время по своим показателям лучшие мировые образцы. В 1959 году Н.К. Рязанцев защитил дипломный проект по теме «Создание четырехтактного тепловозного дизеля мощностью 3000 л. с. с дополнительным отбором газов с цилиндра на силовую турбину».

С октября 1959 года он работал на заводе им. В.А. Малышева в конструкторском отделе тепловозных двигателей (отдел 60Д), где занимался разработкой шатунов прицепной конструкции и поршней для дизеля Д-70. В 1965 году Н.К. Рязанцев переходит в конструкторский отдел танковых двигателей (отдел 63), который вскоре получил самостоятельный статус и стал именоваться «Харьковское конструкторское бюро по двигателестроению» (ХКБД).

В те годы на заводе им. В.А. Малышева разворачивается подготовка к производству нового танка Т-64, созданного под руководством Главного конструктора бронетанковой техники А.А. Морозова. Сердцем этой боевой машины стал новый двигатель 5ТДФ — двухтактный дизель с горизонтальным расположением цилиндров, противоположно движущимися поршнями, двусторонним отбором мощности, газотурбинным наддувом и эффективной системой газообмена. Он был создан специально для танка и отличался высокими массогабаритными показателями, топливной экономичностью, приемистостью и хорошими пусковыми свойствами.

Н.К. Рязанцев оказался в центре работ по доводке конструкции и совершенствованию этого двигателя. В 1968 году он назначается начальником сектора, в 1969-м — заместителем начальника отдела, а в 1970-м — начальником отдела поршневой группы. Именно в этот период в ХКБД совместно с ведущими научными и конструкторскими организациями страны выполнен огромный объем работ по повышению надежности цилиндропоршневой группы, что в дальнейшем предопределило высокие тактико-технические данные нового танка.

В 1973 году Николай Карпович Рязанцев назначен Главным конструктором ХКБД.

Параллельно с работами по доводке дизеля 5ТДФ под его руководством в кратчайшие сроки в отделе перспективного проектирования был разработан четырехтактный дизель 12ЧН15/16 мощностью 1500 л. с., который предполагалось устанавливать на перспективные танки.

Но главной задачей для ХКБД было создание на базе двигателя 5ТДФ нового танкового дизеля 6ТД-1 мощностью 1000 л. с. При решении этой задачи был выполнен огромный комплекс научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ. Разработана конструкторская и технологическая документация, изготовлены опытные образцы, проведены стендовые испытания и эксплуатационные

испытания дизелей в составе танка в различных климатических условиях. Результатом этих работ стало принятие в 1983 году на вооружение танка Т-64Б1М с двигателем 6ТД-1. Благодаря новому двигателю удалось увеличить среднюю скорость танка на 35%, сократить время разгона до 50 км/ч — почти в 2 раза, увеличить запас хода.

Во второй половине 70-х — первой половине 80-х годов XX столетия в нашей стране и за рубежом конкурировали две тенденции развития танкового двигателестроения. Одна из них была связана с дальнейшим совершенствованием дизелей, вторая — с применением газотурбинных двигателей. Дискуссия велась на самом высоком уровне, обе тенденции имели своих ярых сторонников и противников, преимущества и недостатки находились у обоих типов двигателей. Определить правоту одной из сторон могла только практика, но ошибка в выборе правильного пути была чревата огромными потерями не только в средствах, а и в темпах развития двигателестроения.

Это были сложные времена для ХКБД, «Харьковского конструкторского бюро по машиностроению» (ХКБМ), завода им. В.А. Малышева. Н.К. Рязанцев совместно с А.А. Морозовым, руководителями завода придерживались концепции и считали технически верным направление, связанное с развитием и совершенствованием дизелей. Совместными усилиями им удалось отстоять производство дизеля 6ТД-1 для танка Т-80УД. Для подтверждения этой концепции в кратчайшие сроки был разработан дизель 6ТД-2 мощностью 1200 л. с. для танка Т-84.

Жизнь подтвердила правильность выбранного пути. Сейчас танки с газотурбинным двигателем практически не выпускаются.

Конструкторские решения по танковым двигателям 6ТД-1 и 6ТД-2 намного опередили время. Даже сегодня по своим показателям, тактико-техническим характеристикам они не уступают лучшим зарубежным аналогам. Объем моторно-трансмиссионного отделения с данными двигателями — наименьший среди всех танков подобного класса, выпускаемых в мире.

Николай Карпович Рязанцев проявил себя не только как талантливый конструктор и ученый, организатор, но и как человек, который никогда не отступает от своих убеждений, как Главный конструктор, аргументация которого была услышана и воспринята учеными, высшим военным и государственным руководством страны.

Правота взглядов и принципов Н.К. Рязанцева была подтверждена в 1995 году в Объединенных Арабских Эмиратах. Во время демонстрации военной техники на Международной выставке вооружений танк Т-80УД с двигателем 6ТД-2 пока-

зал наилучшие результаты, благодаря чему были заключены контракты на поставку украинских танков за рубеж, в том числе в Пакистан.

В этот же период продолжались работы по совершенствованию дизеля 5ТДФ и расширению возможностей его применения. Дизель был форсирован до мощности 850 л. с., что позволило его использовать на боевой машине «Булат» (модернизация танка Т-64Б).

На базе танковых двигателей в ХКБД был создан ряд модификаций дизелей 3ТД мощностью от 280 до 600 л. с. для модернизации легкобронированных колесных и гусеничных машин и железнодорожного транспорта. Разработано и подготовлено к производству семейство малогабаритных дизелей серии ДТ для автономных электроагрегатов, самоходных шасси, тракторов и автомобилей.

В 2001 году решением правительства Украины Н.К. Рязанцеву были даны полномочия Генерального конструктора по созданию двигателей для бронетанковой техники. В этом же году он был удостоен звания лауреата Государственной премии Украины в области науки и техники.

Выпускник ХПИ 1959 года, выдающийся Генеральный конструктор двигателей для бронетанковой техники, доктор технических наук, профессор Н.К. Рязанцев в своей практической деятельности по модернизации и созданию ДВС активно сотрудничал с alma mater.

Вместе с заведующим кафедрой ДВС профессором А.Ф. Шеховцовым он был инициатором создания филиала кафедры в ХКБД, задачей которого было повышение качества подготовки инженерных кадров и проведение научных исследований по актуальным проблемам ДВС специального назначения. В рамках работы филиала кафедры для студентов своей специальности он читал лекции, руководил дипломным проектированием. Его лекции и индивидуальные беседы со студентами были примером профессионализма и доброжелательности. Он умел на простых примерах доходчиво объяснить сложные инженерные вопросы. Большое внимание уделял подготовке кадров высокой квалификации. На протяжении многих лет был членом специализированных советов по защите диссертаций, где его поддержка и практические советы соискателям обеспечивали высокий уровень диссертационных работ.

Эффективная работа филиала кафедры стала решающим фактором при создании нового отечественного учебника в шести томах по двигателям внутреннего сгорания. Н.К. Рязанцев принял самое активное авторское участие в написании учебника. Авторский коллектив этого учебника, в состав которого входят четыре сотрудника кафедры ДВС НТУ «ХПИ», в 2008 году был удостоен Государственной премии Украины в области науки и техники.

В 2004 году Н. К. Рязанцеву за многолетнее плодотворное сотрудничество с НТУ «ХПИ», активное участие в подготовке инженерных кадров было присвоено звание Почетного доктора университета.

Генеральный конструктор двигателей внутреннего сгорания, Заслуженный деятель науки и техники Украины, д. т. н., профессор Н.К. Рязанцев награжден орденами Ленина, «Знак Почета», «За заслуги III степени».

Николай Карпович ушел из жизни 17 мая 2007 года.

Профессор А.П. Марченко, профессор В.В. Епифанов, профессор И.В. Парсаданов.

Конструктивні рішення і нові розробки майбутніх двигунобудівників

Кафедра «Двигуни внутрішнього згорання» (ДВЗ) НТУ «ХПИ» широко відома своїми науковими досягненнями, успіхами в підготовці фахівців з енергетичного машинобудування. Протягом кількох років за рішенням Міністерства освіти і науки України вона є базовою для проведення II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з цього напрямку. Підсумкова науково-практична конференція зі спеціальності «Енергетичне машинобудування» відбулася у НТУ «ХПИ» 3–5 квітня.

Галузеву конкурсну комісію очолили проректор з наукової роботи НТУ «ХПИ», д. т. н., професор Андрій Петрович Марченко та його заступник, завідувач кафедри двигунів внутрішнього згорання НТУ «ХПИ», д. т. н., професор Володимир Олександрович Пильов.

До конкурсної комісії надійшла 51 студентська наукова робота з 22 вищих навчальних закладів України. Всі ці роботи містять широкий спектр наукових досліджень двигунів, енергетичних установок автомобілів, тракторів, суден, тепловозів, літальних апаратів і електростанцій. Доповіді учасників були присвячені удосконаленню конструкцій і підвищенню їх надійності, ефективній організації і дослідженню робочих процесів, застосуванню комп'ютерних систем керування і діагностування, впровадженню прогресивних технологій виготовлення деталей, використанню альтернативних палив, а також покращенню екологічних показників.

В результаті рецензування та відкритого обговорення наукових робіт галузева конкурсна комісія визначила кращі з них. 14 авторів — студентів з 10 вищих навчальних закладів — взяли участь у пленарному засіданні підсумкової науково-практичної конференції, що відбулася 4 квітня на кафедрі ДВЗ НТУ «ХПИ», яка гостинно зустріла юних науковців. Талановиті хлопці та дівчата зробили цікаві доповіді, захистили свої роботи, жваво дискутували. Доповідачі одержали дипломи переможців конкурсу I–III ступенів. Призові місця розподілилися таким чином.

Дипломи I ступеня одержали Юрій Кафтанов (НТУ «ХПИ»); Денис Левченко (Харківський національний автомобільно-дорожній університет); Сергій Литвин та Сергій Стародубець (Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова).

Дипломи II ступеня отримали Марина Ачкасова та Ольга Поліканова (Національний університет цивільного захисту України); Катерина Краснокува (Сумський державний університет); Михайло Шевченко (Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»); Сергій Марков та Олександр Стаднік (Запорізький національний технічний університет).

Власниками дипломів III ступеня стали Дмитро Беднін (НТУ «ХПИ»); Владислав Мінченко (Придніпровська державна академія будівництва та архітектури); Олена Слущак (Чорноморський національний університет імені Петра Могили); Наталія Ступак і Катерина Деркач (Національний транспортний університет); Максим Шелестов (НТУ «ХПИ»).

Магістрант кафедри ДВЗ НТУ «ХПИ» **Юрій Кафтанов** (ТМ-41бм) представив на конкурс роботу «Поліпшення процесів тепловідведення від деталей клапанного вузла теплового дизеля». Хлопець розробив заходи з підвищення тепловідведення від деталей клапанного вузла за рахунок його охолодження стисненим повітрям, що, в свою чергу, призводить до збільшення його ресурсу. Юрій виконував роботу під керівництвом к. т. н., доцента Олександра Володимировича Триньова.

«Я впевнений, що зробив вірний вибір, коли у свій час став політехніком! — каже студент. — Наші випускники завжди знаходять перспективну

роботу. Після захисту магістерської плану працювати за улюбленою спеціальністю, і вже зараз я співробітник підприємства «ПроМотор Харків»!

Катерина Краснокува з Сумського державного університету виконала дослідження у програмному комплексі «Flow Vision». «Я дуже вдячна за допомогу своєму керівникові — професору кафедри технічної теплофізики Герману Андрійовичу Бондаренку, — говорить Катерина. — Ми досліджували вплив перетікання в лабиринтних ущільненнях відцентрового компресора типу 350 ГЦ2, який працює на природному газі. Над цією темою я працювала 2 роки. Головним завданням було покращити техніко-економічні показники компресора, який є у складі газоперекачувального агрегату.

Я дуже рада, що отримала можливість відвідати НТУ «ХПИ». У Харкові я була і раніше, завжди захоплювалася красою міста та інтелектуальністю харків'ян. Дякую кафедрі ДВЗ за гостинність та дуже цікаву конференцію!»

Михайло Шевченко (на знімку внизу) ще під час навчання у Мелітопольському промислово-економічному коледжі, а потім у Національному аерокосмічному університеті імені М. Є. Жуковського «Харківському авіаційному інституті» багато разів брав участь у олімпіадах та конкурсах за напрямками «Технологія машинобудування», «Енергетичний менеджмент» та іншими. На сьогоднішній конференції Михайло захищав роботу «Дослідження впливу енергообміну між контурами на питомі параметри ТРДД», яку підготував під керівництвом к. т. н., доцента кафедри 201 («Теорія авіаційних двигунів») Олега Володимировича Кислова. «Ми розробили методику, яка дозволяє проводити порівняльний аналіз різних схем турбореактивних двоконтурних двигунів, — каже Михайло, — дійшли висновку про недоцільність застосування повітряно-повітряного теплообмінника з метою поліпшення питомих параметрів ТРДД».

Всі учасники конференції відзначили теплий прийом у нашому університеті та на кафедрі ДВЗ. Як і кожного року, для них була підготована цікава культурна програма, екскурсії кафедрою, університетом, містом.

Сподіваємося, що майбутні науковці внесуть свій вклад у новітню історію двигунобудування, втілять у життя блискучі ідеї. За ними не тільки конструктивні рішення, а й впровадження нових розробок. Успіхів вам, двигунобудівники майбутнього!

Підготувала П. Ніколенко.

На знімку В. Таємницького згорі: Юрій Кафтанов і Катерина Краснокува.

Есть чему поучиться

В феврале магистры кафедры менеджмента внешнеэкономической деятельности и финансов Анастасия Гринченко (БФ-226м), Антонина Гарная (БФ-246) и Андрей Дянько (БФ-226м) вернулись из Польши, где проходили пятимесячную стажировку в Щецинском университете. Этот вуз — участник проекта Евросоюза Эразмус+, в нем обучается более 30 тыс. студентов.

Сразу же по возвращении домой ребята с удовольствием поделились с редакцией «Политехника» своими впечатлениями от поездки, рассказали, что нового они почерпнули в зарубежном вузе и чем планируют заниматься после окончания нашего университета.

«Отбор для поездки в Щецинский университет был достаточно жестким, — рассказывает Анастасия Гринченко, — учитывались успеваемость студента (проходной бал не ниже 4,5), уровень владения английским (не ниже В2), характеристики и лидерские качества претендента. Программа сотрудничества предусматривает выделение стипендии стажерам, наша, например, покрывала расходы на проживание и питание, отдельно добавили нам определенную сумму на приобретение билетов. Мы, в том числе и Дарина Баламут, которая окончила ХПИ в этом году, жили в одном общежитии. Вместе выбирали предметы, которые хотели изучать. И хотя учебные программы в вузах-партнерах разные, мы нашли точки соприкосновения в «финансах» и «менеджменте». Все занятия проходили на английском языке, хотя расписания дублируются еще и на польском. Мы не только слушали лекции, но и выполняли различ-

ные задания, устраивали презентации, сдавали экзамены. Мне, например, пришлось больше изучать теорию, которая далась мне без особого труда. Нам очень понравился новый учебный корпус факультета менеджмента и экономики услуг, в котором были уютные аудитории с интерактивными досками, современные компьютерные классы. Например, мы изучали предмет «Исследование рынка» в специальной уютной комнате, где стены выкрашены в зеленый цвет и установлены профессиональные видеокамеры. Запомнилась нам и местная библиотека, где много учебников и книг самых последних лет выпуска на английском языке.

Здесь мы познакомилась со студентами из Турции, Италии, Чехии, Германии, Испании, Грузии, с которыми ходили на занятия, делали проекты и отдыхали. Во время стажировки мне удалось попутешествовать, побывать в некоторых странах Евросоюза — Италии, Германии, Франции, Австрии и Венгрии.

Стажировка в Щецинском университете дала мне дополнительное образование, выпуску с оценками я обязательно использую в своем резюме при трудоустройстве. Здесь я приобрела практический опыт общения на английском, изучила польский, познакомилась не только с культурой хозяев, но и много узнала о традициях других стран».

«Я была самой молодой в нашей группе, — говорит Антонина Гарная, тем не менее, старалась не отставать от своих старших коллег. У меня было больше практической работы, на примере некоторых крупных компаний анализировала их деятельность. Польские студенты и преподаватели интересовались у нас состоянием экономики Украины, перспективами ее развития. На одном из занятий я презентовала информацию о компании «Укрнафта», провела детальный анализ разницы украинского и польского законодательства, касающихся экономики двух стран. А для студентов технического лицея провела лекцию,

на которой познакомила их с Украиной, ее богатой культурой и традициями.

Довелось мне также участвовать в научных конференциях, где выступали ученые из разных стран, представители крупного и среднего бизнеса. Эти форумы проходили на высоком уровне, с прекрасным точным переводом для тех, кто плохо владеет английским.

В общежитии в одной комнате я жила с двумя турчанками и грузинкой, с которыми общалась, в том числе, и на профессиональные темы.

В конце нашей стажировки мы уже неплохо знали польский и благодарили наших новых друзей за гостеприимство на их родном языке!»

«Эта стажировка, — рассказывает Андрей Дянько, — была для нас уникальной возможностью познакомиться с культурами разных стран, «подтянуть» свой английский, а, главное, получить знания в европейском вузе. Здесь лекции проходили в небольших группах студентов, с которыми преподаватели вели диалог. На практических занятиях, которые проводились в виде игр, мы решали кейсы, работали над своими проектами.

Мы очень старались показать, что Украина — открытая страна, готовая к развитию партнерских отношений. Уверен, что политехники должны использовать любую возможность побывать в зарубежном вузе, будь-то стажировки или программа по обмену студентами. Поверьте, здесь есть, чему поучиться!»

Беседовал И. Гаевой.

На снимках (вверху): слева направо — Антонина Гарная и Анастасия Гринченко; (внизу) на переднем плане — Андрей Дянько и Дарина Баламут.

ОЛИМПИАДИ

Перемоги першокурсниці

Нещодавно староста групи КІТ-26а Дар'я Главчева, яка вчиться на кафедрі обчислювальної техніки та програмування, стала переможцем регіональної студентської олімпіади з вищої математики 2017 року!

«З математикою дружу ще зі школи, — говорить Даша, — справлятися зі складними формулами та алгоритмами мені допомагала вчителька рідної харківської школи №124 Олена Миколаївна Котлярова. Вона «завантажувала» нас практичними завданнями, майже на кожному уроці ми розв'язували досить складні задачі. У школі я брала участь в олімпіаді з математики, займала призові місця на районному етапі.

«У цій олімпіаді брали участь 170 студентів харківських вузів, — згадує моя співрозмовниця, — і успіх у цьому складному змаганні став для мене дещо

несподіваним. Але потім зрозуміла, що мала право на перемогу, адже отримала якісну підготовку від доцента Ірини Володимирівни Антонової та асистента Олени Сергіївни Чорної та всіляку підтримку рідних та друзів. Наступного року сподіваюся ще раз підкорити вершину математичного «Олімпу!»

Математика — не єдина наука, у якій спробувала себе Даша. Ще у 11 класі вона брала участь у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук (МАН). Під керівництвом професора кафедри технології жирів та продуктів бродіння ХПІ Олени Миколаївни Півень вона розробила рослинні антиоксиданти для продуктів харчування. Ця робота посіла 3 місце на Всеукраїнському рівні! А на початку квітня 2017-го героїня цієї публікації брала участь у Всеукраїнській

студентській олімпіаді з фізики, до якої її підготувала доцент кафедри загальної та експериментальної фізики Ірина Василівна Синельник.

Впевнені, що у першокурсниці Дар'ї Главчевої ще все попереду. Ми бажаємо їй подальших успіхів і перемог!

Підготував І. Гаєвий.

АБИТУРИЄНТ – 2017

Масштабна інтерактивна квест-гра

«Кар'єрист – 2017» — таку інтерактивну квест-гру провели для школярів викладачі кафедри економіки і маркетингу Т. В. Романчик, С. В. Глухова, О. М. Кітченко за сприяння керівництва кафедри та деканату економічного факультету.

У квест-грі взяли участь 80 учнів 10–11 класів шкіл Харкова та області (Харківська гімназія №12, ЗОШ №78, Харківська гімназія №83, ЗОШ №126, ЗОШ №67 та Безлюдівський юридичний лицей). Школярів привітали проректор Р.П. Мигущенко, декан економічного факультету П.Г. Перерва та завідувач кафедри економіки і маркетингу А.І. Яковлев.

Учасники квесту, поділені на 10 команд, в ігровій формі знайомилися з територією університету, виконували захоплюючі тематичні завдання та проходили складні, хоч і розважальні, випробування. Майбутні абітурієнти побували в багатьох

навчальних корпусах, музеї, бібліотеці тощо. Вони мали можливість дізнатися про основні спеціальності та напрямки підготовки, умови навчання.

Усі учасники та організатори заходу отримали гарний настрій та задоволення від спілкування в неформальній обстановці під час кави-брейку у приміщенні кафедри.

Професор Анатолій Яковлев розповів про кафедру, умови вступу до університету у 2017 році, а також відповів на запитання майбутніх абітурієнтів.

Школярі поспілкувались зі студентами та випускниками кафедри. З перших вуст

почули про переваги навчання в НТУ «ХПІ», можливості працевлаштування за пропонуваними напрямами підготовки. Були також проведені стислі презентації провідних дисциплін кафедри.

Потім відбулося нагородження переможців. Команди ЗОШ №78, ЗОШ №126 та Харківської гімназії №12, які зайняли призові місця, отримали пам'ятні призи. Усі учасники були нагороджені дипломами особисто та подяками на адресу свого навчального закладу.

Т. Романчик, доцент кафедри економіки і маркетингу.

НТБ як осередок культури

Усім жінкам присвячується...

Жіночий колектив науково-технічної бібліотеки зі святом весни привітав проректор, професор Юрій Іванович Зайцев. Він побажав усім жінкам творчого завзяття, успіхів у благородній праці на теренах розбудови української науки, освіти, культури і духовності, неодмінного зростання читачього попиту на книгу, інформацію, посилення авторитету бібліотечної справи в суспільстві.

Та яке ж свято проходить без подарунків? З феєричною концертною програмою на свято завітали студенти та активісти самоврядування Харківського комп'ютерно-технологічного коледжу НТУ «ХПІ» під керівництвом заступника директора з виховної роботи Наталії Миколаївни Лоли.

Студенти вітали бібліотекарів віршами, піснями, танцями (на знімку). Справжній вибух позитивних емоцій викликала гумористична композиція «Тиша повинна бути в бібліотеці». Кожен із учасників концерту доклав максимум зусиль, щоб продемонструвати неабиякий сценічний талант: прочитати «реп»; виконати пісню про матір, кохану; станцювати, продекламувати вірші.

Колектив бібліотеки щиро дякує за музичні та творчі подарунки директору Харківського комп'ютерно-технологічного коледжу НТУ «ХПІ» Ірині Іванівні Дідух і хоче побажати, щоб у кожній жіночій долі, і не тільки у святкові дні, було сонячно й щастяно.

«І знову весна...»

Виставка під такою назвою відкрилася 31 березня в конференц-залі науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ». В її експозиції — роботи постійного учасника міжнародних пленерів (Польща, Угорщина), учасника всеукраїнських виставок від Союзу художників України, випускниці Харківської державної академії дизайну та мистецтва Тетяни Іванової.

Відвідувачі виставки висловлювали своє захоплення красою картин, виконаних з душею та художнім смаком; були зачаровані їх яскравим, колоритним розмаїттям. На відкриття виставки прийшли не лише друзі художника, але й пошановувачі образотворчого мистецтва, а саме — студенти факультету соціально-гуманітарних технологій разом із своїм викладачем, доцентом, кандидатом педагогічних наук, заступником завідувача кафедри з організації виховної роботи Ларисою Миколаївною Грень.

Перед присутніми з літературно-музичним вітанням виступили студенти Харківського комп'ютерно-технологічного коледжу, НТУ «ХПІ» Михайло Костін (ЕК ф-т) та Євген Крикун (МТ ф-т). Вони подарували гостям заходу святковий весняний настрій та безліч позитивних емоцій.

Нестандартне захоплення у нестандартній бібліотеці

Асистент кафедри загальної та експериментальної фізики Юлія Овчаренко завітала до нас із майстер-класом з розпису по тканині «Малюємо на одязі».

Учасники заходу занурилися у дивовижний світ батіку, що виблискуює палітрою найскладніших кольорів, тонів та відтінків. Юлія Овчаренко розповіла учасникам майстер-класу про витоки та історію розвитку мистецтва прикрашати тканини та його застосуванням при створенні аксесуарів і декоруванні інтер'єрів приміщень. Присутні познайомилися з тонкощами роботи з фарбами по текстилю й мали нагоду проявити креативність та створити свій унікальний малюнок на футболці, яку можна носити щодня, чи подарувати друзям або близьким.

Ми щиро дякуємо майстрині і радіємо з того, що у нашому виші стільки різних умільців, які творять красу своїми руками!

Японія — країна Сонячного сходу

Указом Президента України 2017 рік проголошено роком Японії в Україні.

Бібліотека НТУ «ХПІ» підготувала цілу низку заходів з історії та культури Японії. Докладніше з планом заходів можна ознайомитися на сайті бібліотеки в розділі «Заходи в бібліотеці».

30 березня 2017 року у конференц-залі бібліотеки відбулося знайомство з японським кінематографом «Акіра Куросава. Зірка світового кінематографу». На зустріч з самобутньою культурою Японії завітали давні друзі бібліотеки — представники ТМ факультету на чолі з заступником декана, професором М.Є. Сергіємком, АП, ФТ факультетів та Освітнього центру «Німецький технічний факультет».

Кінознавець, режисер, керівник кіностудії «ХПІ-фільм» І.Ж. Фаустова познайомила молодь із творчим шляхом Акіри Куросави — знакової постаті японського кіномистецтва, з художньою спадщиною якого, власне, й асоціюються надбання кінематографа країни другої половини ХХ ст. Ірина Жоресівна відзначила, що особливе місце у творчості митця посідає кіноінтерпретація європейської класики — «Ідіот» (за романом Ф. Достоєвського), «На дні» (М. Горький), «Замок павутиння» (за трагедією У. Шекспіра «Макбет»), сюжети яких режисер переніс на японський ґрунт. В ході зустрічі були переглянуті уривки із фільмів «Расеомон», «Ідіот», «Сім самураїв», «Дерсу Узала» та «Сні Акіри Куросави».

Гості заходу мали нагоду познайомитися ще з однією знаковою статтю японського кіно — режисером-аніматором, письменником, співзасновником анімаційної студії Гіблі — Хаяо Міядзакі. На перегляд було представлено добірку найкращих анімаційних фільмів режисера, а саме: «Мій сусід Тоторо», «Відьмина служба доставки», «Ходячий замок» та «Вітер міцнішає».

Користуючись нагодою, запрошуємо на творчу зустріч «Традиції країн Далекого Сходу: мистецтво чайної церемонії», проведення якої заплановано на жовтень 2017 року.

Л. Бондаренко, зав. відділу НТБ.

Своїми перемогами завдячуємо факультету!

Чернівецький факультет — спортивний факультет! Це підтверджують досягнення студентів-політехніків на обласних, Всеукраїнських та міжнародних турнірах. На факультеті працюють секції з волейболу, настільного тенісу, легкої атлетики, гірського туризму, шахів, вільної боротьби та інших видів єдиноборств. І якщо одні студенти приходять на факультет вже з досвідом тренувань і змагань, то інші починають «з нуля» і досягають значних результатів вже під час навчання на факультеті.

Лише цього року спортсмени факультету вже можуть похвалитися третім командним місцем в обласних змаганнях із шахів (у складі команди Олесь Унгуран, Ірина Гуменюк, Владислав Паролін та Святослав Іванюк), участю в традиційному легкоатлетичному пробігу «За здоровий спосіб життя», який організовує територіальне відділення Національного олімпійського комітету. А студент 3 курсу спеціальності «Електротехніка та електротехнології» Святослав Іванюк став

бронзовим призером чемпіонату України з універсального бою.

— Універсальним боєм займаюся майже рік, а на момент чемпіонату мій «стаж» нараховував тільки 8 місяців, — розповідає про свої успіхи Святослав. — Єдиноборствами мене «заразив» Влад Паролін, він у нас найтитулованіший, призер змагань міжнародного рівня. Але Владу більше до вподоби вільна боротьба, а я обрав інший вид спорту, тому що він більше підходить до мого характеру. Тренуватися почав, коли вступив на факультет, до цього не тренувався, отож — це моя перша секція і мої перші змагання. Було цікаво, адже тут багато досвідчених спортсменів, зокрема спортсменів-силовиків. Приємно було їх перемагати, хоча, якби не хвилювання, то виступив би ще краще. У майбутньому хотів би виступати на міжнародній арені, та для цього потрібно наполегливо працювати, розвиватися. Звісно, тренуватися важко, але воно того варте.

— Я навчаюся на першому курсі, і до Політеху взагалі не мала змагального досвіду, — говорить Олесь Ун-

гурян, студентка I курсу спеціальності «Промислова біотехнологія», бронзова призерка командних змагань та бронзова призерка індивідуальної першості області з шахів. — Але наш викладач запропонував мені спробувати. Я не була впевнена в собі, бо ж наша «чоловіча» половина команди — Влад і Стас — уже знані спортсмени, нехай і в інших видах спорту, а ми з Ірою — новачки. Тренувалася з подружкою, яка теж досі в шахи не грала. Але, вочевидь, вийшло у нас, як для дебюту, непогано. Думаю, наступної першості, ми зможемо поборотися і за перше місце і стати чемпіонами.

Розмовляв Авраам Славнік, студент 3 курсу спеціальності «Комп'ютерна інженерія».

На знімку: збірна факультету з легкої атлетики разом із чемпіоном світу з бігу на 800 м Іваном Гешком (у центрі) під час щорічного легкоатлетичного пробігу.

Пишаємося нашими випускниками!

Шановні колеги! Щиро сердечно вітаю колектив факультету із 20-річчям!

Оцінюючи пройдений шлях, можу сміливо стверджувати, що протягом усіх років професорсько-викладацький колектив факультету докладав максимум зусиль для того, щоб прищепити студентам любов до обраної професії, набуття ними фахових знань і хороших людських якостей. Сподіваюся, що наш факультет гідно подолає усі труднощі сьогодення і залишиться важливим центром підготовки фахівців-політехніків. Адже наша робота — це не лише лекції, семінари, практичні, заліки чи іспити. Це, перш за все, формування особистостей, патріотів, справжніх громадян України. На факультеті народжуються сім'ї, тут здобувають друзів, отримують досвід, проходять професійну школу та університетську гідність. Бо залишитися людиною з великою літери у багатьох життєвих ситуаціях є найскладнішим у наш буремний час.

Ми гордимся нашими випускниками, високим рівнем їх наукового, професійного та інтелектуального потенціалу, про що свідчать їхні звання і посади, значні особисті здобутки у професійній діяльності.

Ми прагнемо надалі рости і розвиватися, розширювати міжнародні зв'язки, вивчати передовий досвід і підвищувати кваліфікацію професорсько-викладацького складу, покращувати умови колективу, брати активну участь у житті нашого міста і області. Тому, від щирого серця, бажаю всім співробітникам і студентам факультету міцного здоров'я, благополуччя і сімейного затишку в родині, процвітання і миру в нашій державі!

З повагою, декан Чернівецького факультету НТУ «ХПІ» Володимир Горбулик.

Віталій Трач: «Я спокійний за своїх дітей»

— Коли я став приватним підприємцем, то зрозумів, що мені не вистачає знань для роботи, — згадає Віталій Іванович, старший із родини Трачів. — Тому, незважаючи на те, що був уже досвідчим «жонатим дядьком», вирішив піти вчитися. У Політехі на той час саме з'явилася спеціальність «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», а я якраз мав іноземних ділових партнерів. Мені пощастило, бо у групі знайшов своїх однодумців. Ми вчилися, обмінювалися досвідом, а одногрупники стали справжніми друзями. Шість років пролетіли непомітно. Не встиг я отримати диплом, як піросли мої діти. Кожен батько знає, як важко вирішити, куди піде вчитися твоя дитина, де їй буде добре, де вона отримає до-

брі знання. На щастя, у мене цієї проблеми не було, бо мої сини, за моїм прикладом, теж обрали Чернівецький факультет Харківського Політеху.

— Це було так незвично: я роблю уроки, а тато — курсову і контрольну роботи, — ділиться враженнями старший син Станіслав. — Для мене батько — приклад в усьому, тож коли тато порадив мені Політех, я довго не вагався.

— У мене, як ви розумієте, альтернативи вже не було, — сміється молодший син Ростислав. — За прикладом батька влітку стану бакалавром з менеджменту. — Надалі планує закінчити ще й магістратуру. На факультеті я не лише отримую спеціальність, а ще й займаюся в спортивних

секціях, веду святкові заходи, беру участь у художній самодіяльності.

— Поки мої діти навчаються на факультеті, я за них спокійний, — підсумовує Віталій Іванович. — Я можу в будь-який момент прийти, поспілкуватися з викладачами, дізнатися, як навчаються і поводитися мої сини.

— Чого ми бажаємо факультету? Щоби тут навчалися ще й наші внуки і правнуки! — не роздумуючи відповідають усі Трачі. — А ще, щоб наша сімейна традиція — навчатися на Чернівецькому факультеті ХПІ стала традицією і для інших родин.

На знімку: (зліва направо) Станіслав, Віталій Іванович і Ростислав Трач

Впевнений в успішному розвитку факультету

Чернівецький факультет НТУ «ХПІ», єдиний на сьогодні технічний навчальний заклад у регіоні, відзначає своє 20-річчя. За ці роки університет, і його Чернівецький факультет пройшли значний шлях, гідно відповідаючи на вимоги часу, вдосконалюючи підготовку фахівців, які сьогодні дійсно затребувані в регіоні.

У діяльності з керівництва Чернівецьким факультетом беруть участь керівники НТУ «ХПІ» та багато його підрозділів. Вченою радою університету створений і затверджений перелік нормативних матеріалів, необхідних для організації та проведення навчального процесу на факультеті. Науковою бібліотекою НТУ «ХПІ» передано більше 400 примірників

навчальної літератури, підручників з курсів лекцій. Значні перспективи відкриваються перед факультетом у справі зміцнення матеріально-технічної та навчальної бази з приєднанням цілісного майнового комплексу державного підприємства «Чернівцілегмаш». Вчена рада постановила створити план розвитку факультету на підставі зміцнення матеріальної бази, покращення контингенту студентів і чисельності викладачів, відкриття підготовки за новими спеціальностями, розвитку наукових досліджень, підвищення значимості факультету для регіону.

Незаперечні досягнення колективу факультету за 20 років, невтомна праця його викладачів і співробітників, любов студентів

до свого навчального закладу і їх успіхи вселяють у нас, хто стояв біля джерел створення ЧФ, впевненість у його успішному розвитку на благо свого чудового краю, всієї України.

Леонід Товажнянський, голова Вченої ради Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», член-кореспондент Національної академії наук України.

Шлях до успіху: актуальні спеціальності, затребувані фахівці, великі плани

Закінчення. Початок на 2 стор.

133 «Галузеве машинобудування», спеціалізація «Підійомно-транспортні, дорожні, будівельні машини і механізми»; 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», спеціалізація «Електричні системи, мережі та електроустановки».

При впровадженні в 1997 році напряму «Екологія» враховувалося, що жодний із ВНЗ Чернівецької області не готував на той час фахівців-екологів для системи природоохоронних служб та заповідних територій. Моніторинг працевлаштування випускників показав, що на даний час фахівці-екологи, що закінчили Чернівецький факультет НТУ «ХПІ», виявилися найбільш конкурентоздатними при проходженні конкурсів на заміщення посад у природоохоронних службах Чернівецької області. Аналогічна ситуація склалася і з запровадженням напряму «Менеджмент», який був зорієнтований на запровадження сучасних інформаційних систем. У регіоні відсутня також конкуренція для фахівців з біотехнології, машинобудування та енергетичних мереж. В цілому ВНЗ Чернівецької області практично не готують фахівців з прикладної інженерії. Саме тому перспективним є введення нових напрямків підготовки, пов'язаних з енергозбереженням, автомобільним господарством, переробкою сировини, а також створення на базі

факультету інституту «Буковинська політехніка».

Починаючи з 2005 року, поряд з підготовкою студентів за контрактом, факультет готує фахівців за рахунок державного замовлення.

У 2010 році на факультеті відкрили філія військової кафедри НТУ «ХПІ». У 2012 році відбувся перший випуск.

Навчання студентів на шістьох кафедрах забезпечують 53 науково-педагогічні працівники, серед яких 3 доктори наук, 3 професори та 25 кандидатів наук, у тому числі 36 штатних викладачів, серед яких 19 кандидатів наук, 1 професор та 13 доцентів. На факультеті взято курс на поповнення складу кадрами вищої кваліфікації за рахунок захисту дисертацій факультету захистили дисертації. Кращі випускники факультету продовжують навчання в магістратурі та аспірантурі базового ВНЗ (НТУ «ХПІ»). За роки існування факультету захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук — 7 чол., доктора наук — 2 чол. Готуються до захисту 3 кандидатські та 2 докторські дисертації. Крім того, 6 співробітників є здобувачами наукових ступенів. До викладацької роботи на факультеті залучаються провідні фахівці підприємств, установ та ВНЗ регіону.

До послуг студентів є бібліотека, що вміщує майже 20 тис. примірників навчально-методичної літератури. Фонди бібліотеки щорічно поповнюються за ра-

хунок видань під Грифом МОН України, авторами та співавторами яких є співробітники факультету. Так, тільки за останні 10 років за участю викладачів факультету готувалися видано 30 підручників та навчальних посібників, що рекомендовані МОН України для навчання студентів ВНЗ. Науковцями факультету за останні роки видано понад 10 наукових монографій. Формується електронна база підручників та навчально-методичних посібників, що може бути використана в найближчому майбутньому для забезпечення самостійної роботи студентів денної, заочної та дистанційної форм навчання. Наявні 3 комп'ютерні класи, доступ до Інтернету.

Співробітники виконують наукові дослідження за важливими для Карпатського регіону та Чернівецької області напрямками, що є частиною державних програм чи направлени на виконання указів Президента України, Постанов КМУ. Так, спільно з науковцями ВНЗ Буковини та фахівцями-практиками держуправління охорони НПС в Чернівецькій області, співробітниками факультету підготовлено наукові обґрунтування формування екологічної мережі Чернівецької області, створення нових заповідних об'єктів — НПП «Черемоський», НПП «Хотинський» та ін. Науковці факультету є ініціаторами та виконавцями цілого ряду Міжнародних проектів та програм, в т. ч.: «Збереження великих ссавців Буковини» (спільний

українсько-румунський проект), «Сертифікація лісів Буковинських Карпат» (спільний українсько-голандський проект), «Формування екомережі Чернівецької області», «Біодизель» тощо.

За 20 років свого існування Чернівецький факультет НТУ «ХПІ» випустив понад півтори тисячі спеціалістів.

Факультет по праву пишається своїми випускниками. Серед них Міністр інформаційної політики України Юрій Стець, телеведуча 5-го каналу Яна Конотоп, директор Вижницького національного природного парку Михайло Колотило, доцент кафедри екології і права ЧФ НТУ «ХПІ» Андрій Масікевич, викладач кафедри економічних дисциплін, здобувач наукового ступеня кандидата економічних наук Ніколетта Попічук, асистент кафедри ТОММ Іван Бурченко та багато інших.

Випускники факультету працюють за фахом у різних сферах господарства України і, зокрема, в Чернівецькій області, очолюють відділи в обласній державній адміністрації, в державному управлінні охорони навколишнього природного середовища та державній екологічній інспекції в Чернівецькій області, басейновому управлінні водних ресурсів, обласному управлінні лісового господарства, фірмах «Євротранс», «Міраж», «Епіцентр» УП «Сантехбудмеханізація», Новодністровському мостобуді, обласній та районній електромережах, автомаїстернях тощо.

Співробітники факультету беруть активну участь у громадському житті краю та держави, очолюють громадські організації, входять до складу навчально-методичного рад Міносвіти та науки України, цілому ряду координаційних рад

при Чернівецькій облдержадміністрації та Чернівецькому міському голові, є членами спеціалізованих рад з присудження наукових ступенів та науково-технічних рад установ і підприємств Буковини, організують міжнародні наукові конференції. До створення і розвитку Чернівецького факультету доклали зусилля багато людей, зокрема ректори НТУ «ХПІ», професори Ю.Т. Костенко, Л.Л. Товажнянський, Є.І. Сокол, проректори НТУ «ХПІ», професори Г.І. Гринь, Ю.Д. Сакара, А.П. Марченко, завідувачі кафедр НТУ «ХПІ», професори Г.А. Ткач, В.П. Шапорев, М.Ф. Клецов, О.В. Григоров, В.А. Міщенко, декан факультету, професор В.М. Матієга, заступник декана Г.В. Татарченко, доцент К.М. Дабула, В.М. Окуненко, професор А.В. Нікорич, завідувачі кафедр факультету, професори Ю.Г. Масікевич, М.П. Ленюк, В.К. Ясинський, Г.В. Дроник, доценти В.В. Горбунов, Т.М. Олійник, М.В. Горобець, В.І. Горбулик, В.С. Іфтемічук.

Чернівецькому факультету НТУ «ХПІ» виповнюється лише 20 років, але й цей, порівняно короткий, історичний період дає нам підставу зробити висновок, що збулося ще одне з геніальних передбачень першого директора Харківського технологічного інституту В.Л. Кирпичова про те, що «Харківському технологічному інституту доведеться ще довго розширятися й розвиватися, а життя його буде рахуватися не десятиріччями, а сторіччями, а число випущених інженерів десятками і сотнями тисяч».

Андрій Нікорич, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ЧФ НТУ «ХПІ».

Весенние улыбки политехников

И вновь во Дворце студентов НТУ «ХПИ» — Юморина!

Три года перерыва в связи с непростыми событиями в стране, и вот 30 марта на сцене ДС успешно прошел вечер «Бенефис юмора» или «Александр Иванов и Анатолий Марущенко приглашают».

Эти два джентльмена имели историческое право на такое приглашение. Анатолий Марущенко — один из родоначальников Харьковской молодежной лиги КВН, Александр Иванов — организатор легендарных юморин, руководитель СТЭМа...

Когда наши прославленные Юморинисты стартовали на «дворцовой» сцене в 1977-м году, вокруг была торжественная пустыня — КВНы 1-й волны запрещены, а юмор как таковой находился под контролем партии и комсомола и появлялся не так уж часто. И именно ХПИ был первой ласточкой свободного студенческого юмора, к нему было приковано внимание всего города перед каждым 1-м апреля. Аншлаг, аншлаг, аншлаг!

Сегодня горизонты раздвинулись: мощная волна украинского КВН перешла в цунами Лиги смеха, прикольных шоу, стендапов и баттлов — хоть отбавляй! Теперь-то и нашей Юморине не просто пригласить любителей пошутить из студенческой среды, — у них есть, где разгуляться.

Поэтому главным «игроком» Бенефиса юмора стал наш Молодежный театр юмора «АБЗАЦ» при поддержке ребят из актерской школы ДС и театра «Политехник». Конечно, гостей — творческих коллективов в жанрах песни и танца — тоже было немало, но для юных участников «АБЗАЦа» это было первое серьезное боевое крещение.

Но настоящая Юморина ХПИ — это соревнование факультетов за переходящий гран-при, конкурсы не только живых выступлений на сцене, но и карикатур, юморесок, прикольных фото и видеороликов! Именно это многогранное

веселое течение и хотят возродить А. Иванов и А. Марущенко со своими «дворцовыми» единомышленниками!

3. Мельник.

«Свидание». Александр Лейба и Алена Щербакова на снимке Валерия Таемницкого (внизу).

«Лекцию» в исполнении Александра Лейбы (преподаватель), Лизы Леппы, Вероники Ивановой и Димы Алеко снял Анатолий Головин (справа).

«Запали свою зірку!»

Гран-при X Міжнародного благодійного конкурсу у наших музикантів.

Департамент у справах сім'ї, молоді і спорту Харківської міської ради присудив Гран-при X Міжнародного благодійного конкурсу «Запали свою зірку!» колективу «Sunday Morning band». Цей колектив діє в Палаці студентів під керівництвом Георгія Зуба і носить високе звання Народного аматорського.

Вітаємо наших музикантів із черговою творчою перемогою!

ВОЛОНТЕРЫ – ДЕТЯМ

Ежегодная акция «Дерево для ребенка»

Прогноз погоды на 26 марта не радовал. Все погодные сайты как сговорились и обещали снег, ветер, дождь, низкую температуру... А мы собрались навестить ребят из Комаровского детского дома-интерната для мальчиков. И не просто приехать к ним, а провести «генеральное облагораживание» территории их дома. «Одевайтесь тепло!» — с таким призывом обратилась к студентам кафедры химической техники и промышленной экологии перед поездкой. Откалывать ее было нельзя, ведь доцент Олесь Николаевна Филенко, Алексей Валерьевич Шестопалов и студенты уже выкопали саженцы фруктовых деревьев, кустарников и рассаду цветов на своих участках.

«Команда северного полюса» — так, шутя, назвал нас водитель маршрутки, ведь 32 человека на платформе стояли в теплых куртках, шапках, шарфах, перчатках и с термосами. Но погода была к нам благосклонна. Тучи рассеялись, выглянуло солнышко, стих ветер, и мы подумали, что когда едешь делать доброе дело, даже природа идет тебе навстречу.

Оказавшись на месте, мы первым делом навестили именинников. Их было двое, и для них волонтеры из БО БФ «Волонтеры: Взрослые — детям» испекли шикарные торты и приготовили подарки.

Мы начали копать, грести и разукрашивать. Резво взявшись за лопаты, помогли всем саженцам обрести свое новое место жительства. Надеясь, заботливые руки студентов и воспитанников интерната сделали свое дело, и уже скоро из нового урожая будут вариться компоты. Попутно мы окопали

почти все деревья и собрали в кучи старую траву и листья. Нам помогала и детвора, кто-то захватил с собой сына, а кто-то младшего брата, ведь приучать заботиться о природе и других людях надо с малых лет!

К своей работе мы подошли творчески. С разрешения дирекции интерната возле деревянных беседок разбили новые клумбочки из старых сапог и ботинок. Всю обувь разукрасили в веселые, яркие цвета, посадили на цветниках очаровательные лилии. Ребята пообещали нам тщательно ухаживать за ними. Эти клумбы мы создаем в рамках проекта «Второе дыхание», цель которого показать, как можно рационально использовать так называемый «мусор», тем самым улучшая экологическую ситуацию в городе.

Время пролетело незаметно, дело шло к обеду, трогательные фотографии на память, прощания, обещания написать письмо от всех всем и вот мы за воротами. Отмечу, что ребята в интернате все с различными проблемами со здоровьем, но все такие открытые, так радуются каждой возможности пообщаться, узнать что-то новое. Ездить к ним, конечно, морально нелегко, но наши закаленные студенты уже не первый раз в гостях у ребят, поэтому все не так уж и страшно.

Т. Тихомирова, к. т. н., доцент кафедры ХТПЭ.

На снимке: студенты, доценты О.Н. Филенко и Т.С. Тихомирова со своими друзьями из интерната.

СПОРТ

Личные и командные достижения пловцов

13–14 марта в бассейне НТУ «ХПИ» успешно состоялись областные ежегодные соревнования по плаванию «Спорт на протяжении жизни» среди студентов вузов III–IV уровней аккредитации Харьковской области. Обслуживали состязания главный судья турнира, судья национальной категории Е.И. Блошенко, главный секретарь соревнований, судья национальной категории В.П. Родыгина, судьи — преподаватели кафедры физического воспитания, МС по плаванию и водному поло, судьи национальной категории, судьи по спорту А.В. Юшко, ЗТУ Н.Ю. Борейко, В.А. Натаров, Е.В. Курый, С.В. Ширяева, В.В. Бабаджанян, судьи Федерации плавания Харьковской области.

Среди 18 команд-участниц достойно выступили и наши команды. Сборная НТУ «ХПИ»-1 по плаванию стала серебряным призером, а сборная НТУ «ХПИ»-2 заняла 8 место. Харьковские политехники улучшили свои результаты, установили новые рекорды ХПИ, многие спортсмены на своих дистанциях вошли в «шестерку» лучших, принеся своим командам зачетные очки. Это Анастасия Нудьга (МТ-44), Варвара Рыбалко (СГТ-36а), Клим Ямковой (КН-53а), Владислав Петрович (АП-34), Сергей Лисковский (ЭМ-16), Евгений Быстрицкий (МШ-45а), Максим Михайлов (О-35а), Антон Шишкин (АП-16а), Сергей Елисеев (СГТ-44), Ярослав Федоров (СГТ-42с).

Победителями и призерами в личном первенстве стали: Алексей Асташов (СГТ-45) — 3 золотые медали; Карина Шатова (СГТ-42с) — 2 золотые, 1 серебряная медали; Ева Боярская (И-36) — 1 бронзовая медаль; Максим Задорожный (СГТ-32бм) — 1 бронзовая медаль; Ни-

кита Клыженко (СГТ-46б) — 2 бронзовые медали; Мария Рябуха (БФ-22вс) — 1 серебряная, 1 бронзовая медали; Анастасия Томах (БФ-26б) — 1 золотая, 1 серебряная медали; Игорь Нимченко (БФ-15а) — 1 бронзовая медаль; Ева Боярская (И-36), Анастасия Томах (БФ-26б), Мария Козлова (ЭМ-55), Карина Шатова (СГТ-42с) — «серебро» в эстафете 4×50 м в/с; Анастасия Томах (БФ-26б), Карина Шатова (СГТ-42с), Мария Рябуха (БФ-22вс), Мария Козлова (ЭМ-55) — «серебро» в комбинированной эстафете 4×50 м; Андрей Кобылянский (КН-36б), Алексей Асташов (СГТ-45), Никита Клыженко (СГТ-46б), Максим Задорожный (СГТ-32б) — «бронза» в эстафете 4×50 м в/с. Тренеры команды НТУ «ХПИ» по плаванию — С.В. Ширяева и Е.И. Блошенко.

На протяжении многих лет сборные НТУ «ХПИ» соревнуются со спортсменами Харьковской государственной академии физической культуры (1 место) и Национального юридического университета им. Я. Мудрого (3 место). В состязаниях за студенческие команды выступали и учащиеся ЗМСУ — 1, МСМКУ — 4, МСУ — 23, КМСУ — 30, 1 разряд — 35, 2 разряд — 25, 3 разряд — 27, юношеские разряды — 25 человек. В составе команд, занявших призовые места, были члены сборной Украины по водным видам, чемпионы Европы и мира. Приятно, что студенты НТУ «ХПИ» не уступают в соревновательной борьбе своим именитым соперникам. Команда-победитель, призеры соревнований были награждены кубками, студенты — победители

и призеры — медалями и грамотами, предоставленными Харьковским областным отделением (филиалом) Комитета по физическому воспитанию и спорту МОН Украины. В этом году это особенно важно, так как благодаря успешному выступлению студенты-политехники попали в состав двух студенческих команд Харьковской области по плаванию для участия в XIII летней Универсиаде Украины в апреле 2017 г.

Поздравляем спортсменов, тренеров с успешным завершением соревнований! Харьковское областное отделение (филиал) Комитета по физическому воспитанию и спорту МОН Украины, представители команд вузов благодарят судейскую коллегию, ИТР бассейна и спорткомплекса, руководителя спорткомплекса, профессора А.И. Любиева, зав. кафедрой, доцента А.В. Юшко за помощь в организации и проведении соревнований.

Е. Блошенко, доцент кафедры физвоспитания НТУ «ХПИ».

На снимке: 1 место на дистанции 100 м брассом занял Алексей Асташов.

Весенние победы

Самбо

16–18 марта в Луцке состоялись соревнования на Кубок Украины по спортивному и боевому самбо.

Роман Контаровский (ИТ-12а) стал бронзовым призером (спортивное самбо), а Юрий Осипенко (СГТ-41) взял «серебро» (боевое самбо). На этом турнире Юрий выполнил норматив мастера спорта Украины.

Скалолазание)

16–19 марта в Кременчуге прошли состязания по скалолазанию по программе XIII летней Универсиады Украины. В этом году они впервые были включены в программу этого престижного турнира и дали старт Универсиаде. Маргарита Захарова (СГТ-42) завоевала золотые награды

в лазании на трудность и скорость, а Анна Костырко (НТ-15д) и Сергей Козин (МШ-35у) стали вторыми в таких видах скалолазания, как болдеринг и в многоборье.

Стрельба из лука

24–26 апреля в Харькове состоялся открытый Всеукраинский турнир по стрельбе из лука среди сильнейших лучников Украины. Соревнования проходили в закрытых помещениях, стрельба велась с дистанции 70 м. Победителем состязаний стала Дарья

Павличенко (СГТ-42) — на снимке, которая в упорной борьбе завоевала свою очередную золотую медаль.

Греко-римская борьба

Успешно выступила сборная команда НТУ «ХПИ» по греко-римской борьбе на соревнованиях летней Универсиады Украины (1 апреля, Николаев). В личном первенстве победителем универсиады стал Дмитрий Гнева (СГТ-42) в весовой категории до 80 кг, а Руслан Русанов (ИТ-53б) завоевал «серебро» в категории до 98 кг.

Бадминтон

В Харькове состоялся командный чемпионат Украины по бадминтону среди команд суперлиги. Свой вклад в победу сборной Харьковской области внесли и наши студенты Владислав Стерин (СГТ-46а), Александр Шмундяк (СГТ-45), Марина Ильинская (СГТ-46а), Владислава Лесная (СГТ-43), Анастасия Дмитришин (СГТ-42).

Мария Долгарева.